

ХРОНІКА НАУКОВИХ ПОДІЙ

Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями»

5–7 жовтня 2021 р. у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського проходила щорічна Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями». Організаторами Конференції виступили Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Інформаційно-бібліотечна рада НАН України, Асоціація бібліотек Україна, Рада директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної Асоціації академій наук.

У зв'язку з продовженням карантину через епідемію COVID-19 учасники Конференції працювали лише в секційному режимі.

Бібліотечно-інформаційний комплекс: управління в умовах трансформації наукових комунікацій

Засідання секції «Бібліотечно-інформаційний комплекс: управління в умовах трансформації наукових комунікацій» відбулося 5 жовтня 2021 р. у змішаному форматі (офлайн та на платформі Zoom). До її роботи долучилося понад 100 науковців і практиків бібліотечної справи, викладачів галузевих закладів вищої освіти, зокрема Національної бібліотеки Білорусі (Республіка Білорусь), Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Національної наукової медичної бібліотеки України, Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України, Державної науково-технічної бібліотеки України, Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія», Наукової бібліотеки НПУ імені М. П. Драгоманова, Науково-технічної бібліотеки Національного авіаційного університету, бібліотеки Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, Київського національного університету культури і мистецтв, Київського університету імені Бориса Грінченка, бібліотек наукових установ Національної академії наук України (Інституту мікробіології і вірусології НАН України, Інституту молекулярної біології і генетики НАН України, Інституту української археографії та джерелознавства імені Михайла Грушевського НАН України) та ін. Виголошені на секційному засіданні доповіді фактично охопили весь масив актуальних питань розвитку бібліотечно-інформаційного комплексу в умовах цифровізації, вони репрезентували основні напрями бібліотечнознавчих досліджень в умовах становлення суспільства знань, засвідчили важливі аспекти освітньої підготовки зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», розкрили інноваційні напрацювання бібліотечної практики в Україні та за кордоном.

Відкрила засідання генеральна директорка НБУВ, докторка історичних наук, професорка, член-кореспондентка НАН України **Л. А. Дубровіна**. Вона відзначила вагомий внесок Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, усіх її структурних підрозділів у розвиток української науки, освіти, культури. Упродовж останніх десятиліть колектив установи зосереджував свої зусилля на реалізації інноваційних проєктів у різних галузях

знань, активно розвивав перспективні тематики фундаментальних та прикладних досліджень. Зокрема, за роки незалежності було реалізовано концепцію Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського як головного бібліотечно-інформаційного центру, комплексу з розвинутими функціями, спрямованими на формування документальних, інформаційних ресурсів, збереження та дослідження культурної спадщини, забезпечення розвитку науки, освіти, культури, процесів державного управління.

Фахівцям НБУВ вдалося реалізувати концепцію її засновників, однак на новому історичному етапі відкрилися нові можливості, нове прочитання ролі національної бібліотеки у знаньєвому суспільстві. У Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського сформувався потужний інформаційний ресурс друкованих і електронних документів загальнонаціонального значення, який охоплює взаємопов'язану систему електронного каталогу, реферативної бази даних, унікального за своєю повнотою репозитарію вітчизняної наукової періодики, повнотекстових електронних бібліотек, цифрових колекцій, архівів, баз даних – про минуле, і ще більшою мірою про сучасну Україну, передусім її науку. Нині Бібліотека бере активну участь у розбудові цілісного національного інформаційного простору, зміцненні інформаційного суверенітету й безпеки України.

Радник Президії Національної академії наук України, почесний генеральний директор НБУВ, доктор філософських наук, професор, академік НАН України, заслужений діяч науки і техніки України **О. С. Онищенко** у доповіді «Цифровізація – стратегічний шлях розвитку бібліотечної сфери» визначив актуальні вектори адаптації бібліотек в умовах цифровізації, пріоритетні напрями роботи бібліотечної спільноти у сучасному інформаційному суспільстві. Доповідач зокрема констатував, що збагачуються функції бібліотеки, змінюється співвідношення між ними. Цифровізація дала потужні додаткові можливості для посилення традиційних функцій бібліотеки – пізнавальної, просвітницької, інформаційної, культурно-виховної, меморіальної, дозвілєвої, комунікативної. Організація знання у формі бібліотечних фондів завжди була важливою, а зі стрімким нарощуванням масиву електронної інформації вона стає особливо важливою. У сучасний період вимальовується модель цифровізованої бібліотеки як широкого комплексу інтегрованих соціокультурних функцій, інтегрованих (бібліотечно-архівно-музейно-інтернетних) ресурсів, інтегрованих (офлайн-, онлайн-, індивідуальних і масових) інформаційних сервісів. Звичайно, це – ідеальний варіант цифрової трансформації бібліотек, але реалізується він не ідеально, хоча запит на такий інтегрований науково-інформаційний комплекс є досить стійким. Він – об'єктивний, історичний, соціально значущий. Бібліотеки завжди були центрами колективного опрацювання інформації. Гряде серйозна конкуренція між бібліотеками й іншими інтеграторами інформації за володіння інформацією. На закінчення доповідач процитував прогноз учених з Українського інституту майбутнього щодо образу бібліотек і бібліотекарів у 2030 р. Виголошена доповідь викликала підвищений інтерес у присутніх, які постійно ставили питання вченому, обмінювались думками щодо порушених проблем.

Варто виокремити доповіді таких авторитетних освітян галузі, як професорка кафедри документознавства та української мови Національного аерокосмічного університету імені М. Є. Жуковського «ХАІ», докторки наук із соціальних комунікацій **Г. М. Шемаєвої** («Роль бібліотеки в умовах трансформації системи наукової комунікації»); завідувачки кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка, докторки наук із соціальних комунікацій, старшої наукової співробітниці **О. В. Воскобойнікової-Гузєвої** («Новітні підходи до формування управлінської компетенції інформаційних фахівців»); провідної

наукової співробітниці відділу теорії та історії бібліотечної справи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, докторки наук із соціальних комунікацій, професорки **Т. Ю. Гранчак** («Орієнтири розвитку бібліотечно-інформаційного комплексу в умовах переходу до бібліотеки 4.0»).

Г. М. Шемаєва зокрема наголосила, що ефективне управління інформацією та знаннями потребує, насамперед, формування відповідних компетенцій інформаційно-бібліотечних фахівців, постійного оновлення їх професійних знань. Бібліотекам нині потрібні кваліфіковані куратори контенту, які спеціалізуються на відслідковуванні, селекції нової інформації з вузькоспеціалізованих питань, наукових даних, здатні формувати проблемно-орієнтовані бази даних. Важливим також є підвищення рівня компетентності бібліотечного персоналу щодо використання інноваційних інструментів управління знаннями, методів оцінки результативності професійного спілкування на засадах упровадження комплексних тренінгів для бібліотечних фахівців та відповідних навчальних дисциплін для студентів профільних закладів вищої освіти.

У цьому контексті, як слушно зауважила Т. Ю. Гранчак, для бібліотек України актуалізується завдання з розроблення стратегій формування комплексного бібліотечного мобільного сервісу, який поєднає бібліотеку і користувача, стане запорукою успішного переходу вітчизняних бібліотечних інституцій на рівень функціонування бібліотеки інформаційного суспільства – Бібліотеки 4.0. Бібліотечний мобільний сервіс – закономірний етап розвитку бібліотечного інтернет-обслуговування, яке еволюціонує в напрямі відповідності ключовим принципам розвитку Всесвітньої мережі і спрямоване на забезпечення зв'язку людини з інформацією, людини з іншими людьми, зв'язку між пристроями і програмами, з одного боку, і людьми – з іншого. Бібліотечний мобільний сервіс розпочинається з розрізнених поодиноких послуг на основі СМС-повідомлень, консультування по телефону і ускладнюється з настанням ери мобільного Інтернету. Поява смартфонів і сенсорних екранів забезпечила техніко-технологічне підґрунтя для формування «бібліотеки у смартфоні» та переходу до SMART-бібліотеки як вищого рівня сучасного розвитку мобільного бібліотечного сервісу.

Директорка Інституту бібліотекознавства НБУВ, кандидатка історичних наук **О. М. Василенко** виступила з доповіддю «Бібліотечно-інформаційний комплекс: методологічні аспекти статистичного моніторингу». Структурно-функціональні зміни, які відбулися у великих наукових бібліотеках, відзначила дослідниця, перетворили їх на потужні бібліотечно-інформаційні комплекси, ефективність управління якими потребує системної статистичної інформації, що утворюється у результаті моніторингу. На всіх рівнях бібліотечного управління результати статистичного моніторингу слугують виробленню реальної оцінки стану справ; виявленню існуючих тенденцій розвитку наявних проблем; визначенню перспективних напрямів діяльності, виробленню та ухваленню конкретних управлінських рішень; обґрунтуванню прогнозованих показників, обсягів запланованих і виконаних робіт, масштабів кадрового забезпечення тощо. На процес моніторингу та отримання статистичної інформації на всіх рівнях управління (галузевому, регіональному, відомчому, низовому) істотно впливають методологічні підходи, визначені на державному рівні управління (за формами державного статистичного спостереження). Змістовність, своєчасність висвітлення значущої статистичної інформації щодо діяльності, розвитку наукових БК залежить не тільки від використання методологічного інструментарію статистичного моніторингу, інформатизації моніторингових процесів на різних рівнях управління, а й від об'єднання зусиль, поглиблення координації провідних наукових бібліотек країни – методичних центрів відомих бібліотечних мереж.

Пізнавальним для присутніх був виступ провідного бібліографа інформаційно-аналітичного відділу Національної бібліотеки Білорусі, кандидатки історичних наук **Л. Г. Тупчієнко-Кадирової**. У своїй доповіді «Проекти Національної бібліотеки Білорусі на основі газетного фонду» вона репрезентувала низку проєктів Національної бібліотеки Білорусі, що реалізуються на основі вивчення газетних фондів. Завдяки проведеній роботі користувачі мають змогу отримувати різну інформацію (повнотекстову, фактографічну, бібліографічну), що стосується тієї чи іншої теми, персони тощо. Проекти розробляються як власними силами співробітників НББ, так і у співпраці з іншими організаціями. Популяризація газетного фонду здійснюється, насамперед, у вигляді новин на порталі НББ, які представляють собою огляд інформації, відображеної на сторінках окремих газетних номерів. Часто новини супроводжуються бібліографічними списками з тієї чи іншої теми. Інколи влаштовуються лекції в установах вищої освіти, літературні вечори, конкурси, круглі столи, семінари, публікуються статті у періодичних виданнях.

У низці доповідей висвітлювалися особливості інформаційно-комунікаційної діяльності провідних бібліотек світу в умовах пандемії. Це, зокрема, «Упровадження інноваційного проєкту «Оперативний кайдзен» (KAIZEN-E AMALPATI) в роботу Національної бібліотеки Ісламської Республіки Іран» (**Л. М. Дем'янюк**, старша наукова співробітниця відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка історичних наук); «Візія і стратегія інноваційного розвитку Національної бібліотеки Швейцарії» (**Г. І. Безпала**, молодша наукова співробітниця відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського); «Міжнародний книгообмін на сучасному етапі на прикладі співпраці НБУВ з науковими установами Польщі» (**З. Р. Андрійчук**, молодший науковий співробітник сектору міжнародного книгообміну відділу іноземного комплектування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського); «Ініціатива європейських дослідницьких бібліотек для відкритого доступу» (**Л. А. Литвинова**, завідувачка сектору з охорони інтелектуальної власності відділу науково-методичної роботи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка наук із соціальних комунікацій) та ін.

З особливою увагою учасники секційного засідання вислухали виступ вченої секретарки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, кандидатки наук із соціальних комунікацій **З. Т. Грень** «Основні напрями міжнародної діяльності Львівської національної наукової, бібліотеки України імені В. Стефаника на сучасному етапі». Доповідачка проаналізувала міжнародну діяльність Бібліотеки за роки незалежності України. Було відзначено вплив на міжнародну активність установи її статусу науково-дослідного інституту та наявність унікальних історико-культурних фондів. Серед векторів міжнародної співпраці найбільш ретельно аналізувався європейський. Розкриваючи форми співпраці з основними партнерами Бібліотеки (проведення спільних наукових заходів, конференцій, обмін досвідом, книгообмін, реалізація проєктів оцифрування документів тощо) авторка навести конкретні результати співробітництва з Національним закладом імені Оссолінських у Вроцлаві, Національною Бібліотекою у Варшаві та ін. З. Т. Грень виокремила фінансові, правові, адміністративні чинники, які зумовлюють результативність міжнародної співпраці бібліотечної установи. Було наголошено на потенціалі установи щодо пошуку нових напрямів наукової, бібліотечної співпраці з метою поширення знань про українську науку і культуру у світі, забезпечення доступу до джерельної бази досліджень, виявлення, реєстрацію та введення у науковий обіг інформації про культурні, мистецькі надбання українського та інших народів

світу, наукового опрацювання української і світової культурної спадщини, а також впровадження інноваційних технологій у бібліотечну галузь.

Основні напрями наукових досліджень Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського репрезентували у своїх доповідях вчена секретарка Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка історичних наук **В. В. Горєва** і старша наукова співробітниця відділу науково-методичної роботи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка історичних наук **Т. Л. Кулаковська** («Науковий потенціал Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: складові, напрями розвитку»); провідна наукова співробітниця відділу науково-методичної роботи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця **Г. І. Солоіденко** («Інтеграція інформаційних ресурсів інформаційно-бібліотечного комплексу Національної академії наук України»); завідувачка відділу наукових видань Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка історичних наук, доцентка **О. З. Клименко** («Бібліотечна наука і практика в системі наукових комунікацій»); завідувачка відділу науково-методичної роботи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка наук із соціальних комунікацій **О. Л. Сокур** («Науково-методична робота бібліотечно-інформаційного комплексу в умовах цифровізації»); завідувачка відділу теорії та історії бібліотечної справи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, кандидатка історичних наук **О. Г. Яковенко**, наукова співробітниця сектору універсального підсобного фонду і каталогів відділу комплексного бібліотечного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського **Л. О. Туровська** («Електронні книжкові вітрини нових надходжень до фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського як засіб наукових комунікацій у соціальних мережах»); наукова співробітниця відділу теорії та історії бібліотечної справи Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського **М. В. Іванова** («Міжнародні наукові конференції в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: 30-річна історія»); молодша наукова співробітниця відділу комплексного бібліотечного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського **О. М. Лопата** («Трансформація системи обслуговування користувачів іноземними науковими часописами в умовах формування цифрового суспільства»); завідувачка відділу комплектування бібліотечних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського **Л. А. Пестрецова** і молодша наукова співробітниця відділу комплектування бібліотечних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського **І. О. Шульга** («Періодичні видання у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: джерела комплектування (2012–2020)»).

Досвід роботи обласних медичних бібліотек України в період реформування медичної галузі, пошук та впровадження нових форматів роботи, дистанційне бібліотечно-інформаційне забезпечення в період карантину (на прикладах окремих бібліотек мережі) розкрила завідувачка відділу організаційної та науково-методичної роботи Національної наукової медичної бібліотеки України **С. М. Науменко** у доповіді «Формування нових напрямів діяльності медичних бібліотек в сучасних умовах». Реформи, які наразі відбуваються в суспільстві та медичній галузі зокрема, стали серйозним викликом для медичних бібліотек. До пошуку нових форм бібліотечно-інформаційної діяльності їх спонукали і карантинні обмеження, викликані пандемією. Врахувавши ситуацію, що склалась, медичні бібліотеки розпочали активно використовувати дистанційні форми роботи. Одним із важ-

ливих інструментів дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів стали сайти бібліотек. На них надається доступ як до власних бібліографічних, фактографічних даних, електронних повнотекстових баз періодичних видань та книг, так і до віддалених – з питань медицини та біології. Використання соціальних мереж (Скайп, Вайбер, Телеграм та ін.) дало можливість підтримувати з користувачами зворотний зв'язок, інформувати їх про нові надходження, фахові публікації, актуальні події з життя медичної спільноти регіону, оперативно реагувати на зауваження та потреби користувачів.

У спільній доповіді «Бібліографічні покажчики як джерельна база наукових досліджень у галузі медицини й охорони здоров'я» завідувачка відділу наукової бібліографії Національної наукової медичної бібліотеки України **Л. Є. Корнілова** і головна бібліографиня відділу наукової бібліографії Національної наукової медичної бібліотеки України **Л. І. Самчук** розкрили сучасний стан довідково-бібліографічної діяльності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Про інформаційно-бібліографічне забезпечення науковими бібліотеками наукової діяльності, удосконалення навчально-виховного процесу в умовах цифровізації йшлося у доповідях завідувачки відділу науково-бібліографічної інформації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, докторки наук із соціальних комунікацій, старшої наукової співробітниці **Т. В. Добко** «Бібліографічні покажчики та електронні інформаційні ресурси, присвячені 100-річчю Української революції (1917–1921)»; наукової співробітниці відділу науково-бібліографічної інформації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського **В. А. Шкаріної** «Українська літературна бібліографія в електронному середовищі»; молодшої наукової співробітниці відділу науково-бібліографічної інформації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського **А. М. Головащук** «Непересічна постать Михайла Васильовича Птухи – українського вченого-економіста, статистика, демографа».

Питання включеності наукової бібліотеки університету в освітньо-науковий процес, зокрема розвитку академічних навичок (Academic Skills) у студентства закладів вищої освіти, висвітлили у своїй доповіді «Розвиток академічних навичок (Academic Skills) студентства: місце та роль бібліотеки університету» завідувачка сектору Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидатка педагогічних наук **І. В. Рябець** і доцентка кафедри психології та педагогіки Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидатка педагогічних наук **М. О. Голубєва**. Спираючись на сучасний досвід Великобританії і Нідерландів щодо розвитку академічних навичок у студентства, фахівці виокремили три шляхи залучення наукової бібліотеки університету до процесу формування академічних навичок: створення бібліотечного сервісу «Академічні навички» зі сприяння розвитку академічних навичок студентства через організацію тренінгів, вебінарів, надання консультацій із академічного письма, із цитування та посилання на джерела, із управління даними, із інформаційного пошуку та основ інформаційної грамотності при роботі з базами даних наукової інформації тощо; створення Центру з формування академічних навичок у студентства як структурного підрозділу наукової бібліотеки університету; створення Центру з розвитку академічних навичок у здобувачів вищої освіти (Academic Skills Center) як структурного підрозділу університету, де бібліотека виступала б невід'ємним його складником.

Питання ролі бібліотеки як установи, яка в умовах відкритої науки надає послуги з управління даними досліджень, проводить навчання для науковців, аспірантів, викладачів з деяких аспектів управління даними досліджень розглянула завідувачка сектору Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія», кандидатка педагогічних наук **С. О. Чуканова** у доповіді «Роль бібліотеки в навчанні управлінню

даними досліджень у контексті трансформації наукових комунікацій». Відкрита наука передбачає прозорість усіх процесів, у т. ч. обміну даними досліджень задля реалізації спільних проєктів, повторного використання даних, популяризації певного дослідження, розвитку громадянської науки. Стрімкий розвиток сучасних наукових комунікацій, відкритість процесів обміну даними, відзначила доповідачка, актуалізували знання і навички управління даними досліджень. Роль бібліотеки в навчанні управлінню даними досліджень полягає у тому, щоб забезпечити користувачів необхідними знаннями та супроводом роботи з даними на належному рівні. А це, у свою чергу, вимагає від фахівців інформаційної, бібліотечної, архівної справи чіткого розуміння етапів життєвого циклу даних, інструментів відкритої науки, принципів академічної доброчесності та дослідницької етики. Навчання УДД може здійснюватися у вигляді тренінгів, консультацій, вебінарів, онлайн-курсів, підготовки інформаційних матеріалів. Важливим аспектом такого навчання є підготовка тренерів (тренінги для тренерів), що може відбуватися шляхом саморозвитку, участі у тематичних заходах, обміну досвідом із провідними фахівцями у цій царині, проходження онлайн-курсів відповідного тематичного спрямування, вивчення актуальних публікацій та посібників із теми УДД та відкритої науки.

Завідувачка бібліотечно-інформаційного відділу Шевченківського національного заповідника **І. Я. Вакула** у доповіді «Бібліотека Шевченківського національного заповідника: історія створення, особливості комплектування» розкрила історію створення бібліотеки на Тарасовій горі, шляхи формування фондів книгозбірні, перспективи розвитку закладу як мультикультурного осередку. Задля зміцнення ролі бібліотеки Шевченківського національного заповідника як партнера у науково-дослідницькому, навчальному процесі, на переконання доповідачки, слід удосконалити клієнтоорієнтовану модель обслуговування користувачів, постійно оновлювати власну колекцію інформаційних ресурсів, сформувати електронний каталог, оцифрувати рідкісні книги бібліотечного фонду, активізувати свою присутність у мережі Інтернет – відгуки на події дають можливість зрозуміти наскільки цікава користувачу та чи інша послуга, тож важливо забезпечувати постійний зворотній зв'язок з читачами.

Підбиваючи підсумки роботи секції, **О. В. Василенко** констатувала, що тематика виголошених доповідей засвідчила, з одного боку, їхню відповідність найважливішим потребам сучасної бібліотечно-інформаційної сфери, з іншого, здатність науковців і фахівців бібліотечної справи вчасно реагувати на запити соціуму та адаптуватися до нових умов роботи, викликаних карантинними обмеженнями задля стримування поширення коронавірусної інфекції COVID-19.

Через брак часу не всі із 50 заявлених доповідей вдалося заслухати. Хоча значна їх частина була опублікована ще до початку конференції на сайті НБУВ у збірнику матеріалів конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями» (<http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004116>)

Загалом, змішаний формат проведення секційного засідання сприяв динамічному обговоренню виголошених доповідей онлайн і в чаті. Велику увагу учасники зібрання приділили ключовій темі – управлінню бібліотечно-інформаційним комплексом в умовах трансформації наукових протидій сучасним викликам, які постають перед науковими бібліотеками в епоху цифровізації.

Оксана Клименко,
завідувачка відділу наукових видань ІБ НБУВ,
кандидатка історичних наук, доцентка